

Uniwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Anna Mroczek

Paula Szczukowska

Zakaz handlu w niedzielę – konieczność czy zbędny luksus?

Praca zaliczeniowa na ćwiczenia
z Mikroekonomii III prowadzone
przez dr Macieja Wilamowskiego

Warszawa, styczeń 2017

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	2
1. Zakaz handlu w niedzielę w krajach Unii Europejskiej.....	3
1.1 Jak handluje Unia Europejska w niedzielę?.....	3
1.2 Zakaz handlu w niedzielę na Węgrzech.....	4
1.3 Zakaz handlu w niedzielę w Polsce.....	4
2. Analiza skutków wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę w Polsce.....	5
2.1 Argumenty „za”.....	5
2.2 Argumenty „przeciw”.....	5
3. Nastroje społeczeństwa związane z wprowadzeniem zakazu handlu w niedzielę.....	10
4. Efekty zewnętrzne zakazu handlu w niedzielę.....	12
ZAKOŃCZENIE.....	13
BIBLIOGRAFIA.....	14

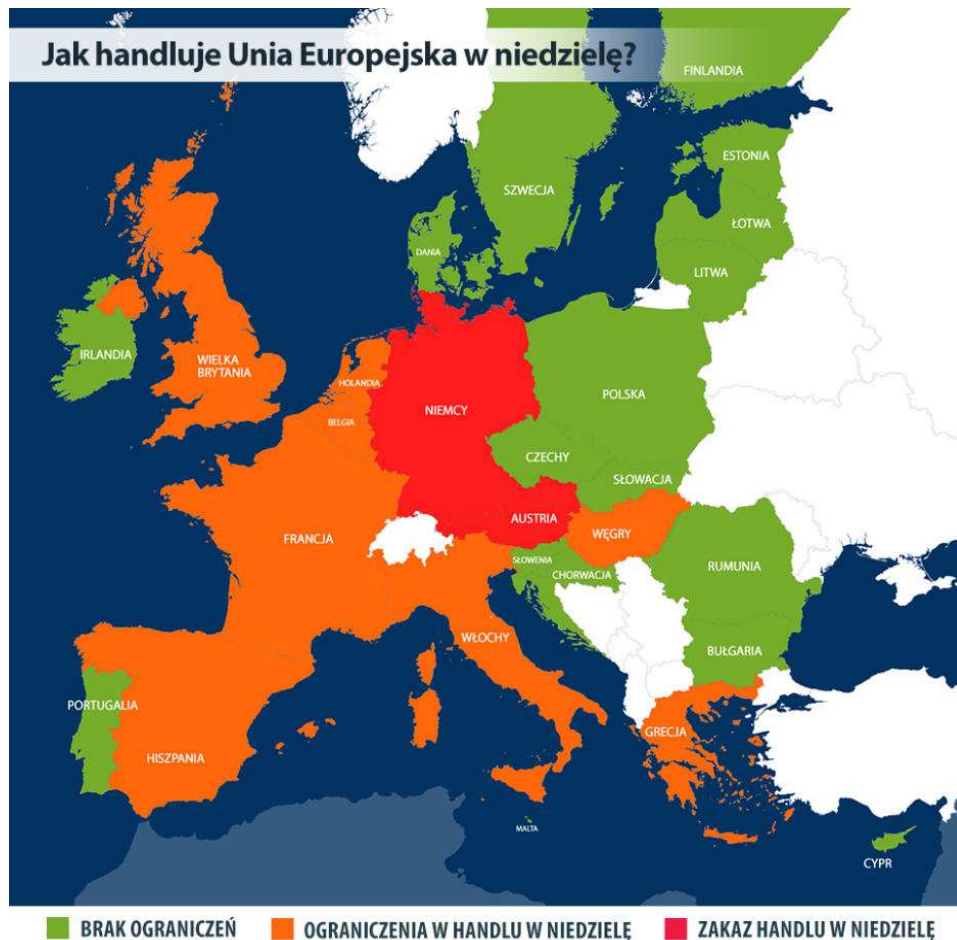
WSTĘP

Do sejmu trafił obywatelski projekt ustawy zakazującej handlu w niedzielę. Przygotowany przez NSZZ „Solidarność” projekt ustawy o zakazie handlu w niedzielę może wejść w życie od połowy 2017 roku. Za słuszością wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę przemawiają głównie aspekty: religijny i społeczny. Zwolennicy zakazu argumentują, iż przychody z handlu nie spadną, ponieważ większość popytu przesunie się na inne dni tygodnia. Z kolei zdaniem przeciwników wprowadzenie zakazu handlu w niedzielę doprowadzi do redukcji zatrudnienia w wielu sektorach, a tym samym wzrostu bezrobocia. Temat zakazu handlu w niedzielę jest niezwykle ciekawy i budzi wiele kontrowersji wśród Polaków. Wprowadzenie zakazu może przynieść zarówno pozytywne jak i negatywne konsekwencje. W naszej pracy opiszemy, jakie skutki dla gospodarki wyrzuci wprowadzenie zakazu handlu w niedzielę oraz postaramy się udowodnić, że wprowadzane pod pozorem dbałości o dobro obywateli obostrzenia gospodarcze w rzeczywistości przynoszą więcej szkód niż korzyści.

1. Zakaz handlu w niedzielę w krajach Unii Europejskiej

1.1. Jak handluje Unia Europejska w niedzielę ?

Rys.1 Ograniczenia dotyczące handlu w niedzielę w krajach Unii Europejskiej.

Źródło: <http://tvn24bis.pl>

Tylko w ośmiu z 28 państw Unii Europejskiej obowiązują znaczące ograniczenia dotyczące handlu w niedzielę i święta. W pozostałych 20 krajach można robić zakupy przez cały tydzień. Nie istnieją żadne unijne przepisy dotyczące niedzielnego handlu. To kraje członkowskie podejmują decyzję, czy sklepy mają być otwarte w niedzielę, czy też nie.

Zakupy w niedzielę praktycznie bez ograniczeń można robić w Bułgarii, Chorwacji, Cyprze, Czechach, Danii, Estonii, Finlandii, Irlandii, Litwie, Łotwie, Malcie, Polsce, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Włoszech, Wielkiej Brytanii i Węgrzech, gdyż w państwach tych nie istnieje prawo zakazujące handlu.

Niemal całkowity zakaz handlu w niedzielę i święta obowiązuje w Niemczech i Austrii, gdzie istnieje tzw. Sonntagsruhe, czyli niedzielna cisza. Częściowe restrykcje mają także Belgia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia i Luksemburg.

1.2 Zakaz handlu w niedzielę na Węgrzech

W marcu 2015 roku na Węgrzech został wprowadzony zakaz handlu w niedzielę, zgodnie, z którym w niedzielę mogły pracować tylko sklepy rodzinne o powierzchni do 200 m kw. Wyjątkiem był jedynie okres przed Bożym Narodzeniem, gdzie handel mógł być prowadzony bez ograniczeń. Większe sklepy mogły też wybrać jedną niedzielę w roku, w którą mogły być otwarte. Po nieco ponad roku obowiązywania przepisów, które nie zyskały aprobaty społecznej, parlament węgierski zniósł ustawę zakazującą handlu w niedzielę.

1.3 Zakaz handlu w niedzielę w Polsce

Obywatelski projekt ustawy o zakazie handlu w niedzielę na początku września złożył w Sejmie Komitet Inicjatywy Ustawodawczej. Zgodnie z projektem zakaz handlu w niedzielę miałby dotyczyć większości placówek handlowych. W projekcie przewidziano jednak szereg odstępstw od zasady zakazu handlu. Podobnie jak w innych krajach w Europie wyłączone spod działania ustawy byłyby małe sklepy prowadzone przez właścicieli i członków ich rodzin, piekarnie, stacje benzynowe, apteki, sklepy w szpitalach, na lotniskach, kwaciarnie, sklepy z dewocjonaliami, pamiątkami itp. W pozostałych placówkach handlowych handel będzie mógł się odbywać tylko w wybrane niedziele, tzn. w dwie kolejne niedziele poprzedzające Święta Bożego Narodzenia, w ostatnią niedzielę przed Świętami Wielkanocnymi, w ostatnią niedzielę stycznia, czerwca, sierpnia oraz w pierwszą niedzielę lipca.¹

W projekcie ustawy zapisano także, że przedsiębiorca łamiący zakaz handlu „w niedzielę oraz wigilię Bożego Narodzenia i Wielką Sobotę zakazanych w Ustawie podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch”.

---

¹ Źródło: Projekt ustawy o ograniczeniu handlu w niedzielę

2. Analiza skutków wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę w Polsce

2.1 Argumenty „za”

Za słuszością wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę przemawia głównie aspekt religijny i społeczny. Inicjatorzy ustawy zakazującej handlu argumentują, że praca w niedzielę ogranicza wolność. Tłumaczą oni zakaz handlu potrzebą odpoczynku po pracy w niedzielę i możliwością spędzenia tego czasu z rodziną i przyjaciółmi. Ich zdaniem zakaz handlu w niedzielę wpływa pozytywnie na zdrowie i życie rodzinne. Zdaniem zwolenników wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę zakaz nie spowoduje spadku obrotów, ponieważ większość popytu przesunie się na inne dni tygodnia. Z niektórych produktów konsumenci nie są w stanie zrezygnować i dokonają ich zakupu niezależnie od dnia tygodnia czy godzin, w jakich będą otwarte sklepy. Z tego tytułu nie powinny zmienić się dochody państwa.

Kolejnym ważnym argumentem popierającym ograniczenie handlu w niedzielę jest wyrównywanie szans między małymi sklepami i wielkimi sieciami handlowymi. Przychody niewielkich sklepów będą mogły się zwiększyć dzięki temu, że ich właściciele będą mogli osobiście prowadzić handel w niedzielę. Warto tutaj powrócić do przykładu Węgier, w których pomimo zniesienia zakazu handlu w niedzielę, osiągnięto kilka celów, np. w 2015 roku obroty w sektorze drobnego handlu wzrosły o 5,7%, a liczba zatrudnionych w nim osób wzrosła o ponad 3 tys.² Jednak żadne badania nie przypisują tych zasług wprowadzeniem zakazu handlu w niedzielę. Wzrost obrotów handlu na Węgrzech był głównie spowodowany poprawą koniunktury w całej gospodarce.

2.2 Argumenty „przeciw”

Oddziaływanie państwa na ekonomiczną sferę kraju poprzez wprowadzanie zakazu handlu w niedzielę przynosi zdecydowanie więcej strat niż korzyści dla gospodarki. Ingerowanie państwa w życie obywateli i sposób spędzania przez nich czasu wolnego poprzez wprowadzenie przepisów ograniczających handel jest w rzeczywistości zamachem na ich wolność, gdyż zmusza do zamykania sklepów. Poniżej podajemy główne argumenty przemawiające za tym, że zakaz handlu w niedzielę jest szkodliwy dla konsumentów, pracowników i całego sektora handlu.

---

² Źródło: Hungarian Central Statistical Office (2016), Hungary 2015

I. Ograniczenie rozwoju sektora handlu detalicznego

Zakaz handlu w niedzielę wpływa negatywnie na wydajność całego sektora handlu detalicznego, ograniczając wzrost jego produktywności. Produktywność bierze się nie tylko z nakładu pracy pracowników, lecz także z poprawy organizacji pracy. Poprawa organizacji pracy może nastąpić dzięki efektom skali w dużych sklepach obniżających udział kosztów stałych, a także dzięki organizacji kas umożliwiającej szybszą obsługę klienta czy lepiej dostosowanemu oprogramowaniu, co obserwujemy głównie w dużych sieciach handlowych. Ograniczenie handlu w niedzielę faworyzuje zatem małe nieproduktywne sklepy, kosztem dużych bardziej wydajnych sieci handlowych, co potwierdzają także liczne badania naukowe. Małym niezależnym sklepom może być trudniej utrzymywać długie godziny otwarcia i konkurować o klientów preferujących zakupy w nietradycyjnych dniach i godzinach. Zakaz handlu w niedzielę będzie zatem hamował rozwój dużych produktywnych sieci handlowych, które dzięki specjalizacji i efektom skali są w stanie w bardziej efektywny sposób organizować pracę, a dzięki temu oferować konsumentom niższe ceny.

II. Wyższe koszty konsumentów

Ograniczenie produktywności sektora handlu oznacza, że sklepy będą słabiej dostosowywały się do preferencji klientów, a także wzrosną koszty ekonomiczne ponoszone przez konsumentów. Koszty ekonomiczne zakupów to płacona cena i koszt alternatywny. Po pierwsze, wzrosną koszty alternatywne, ponieważ klient nie będzie mógł zrobić zakupów, kiedy jest to dla niego najbardziej wygodne. Po drugie, ceny w sklepach mogą potencjalnie wzrosnąć. Presję na wzrost cen stwarza ograniczenie konkurencji ze strony bardziej produktywnych sklepów (według badań naukowych, restrykcje czasu otwarcia powodowały wyższe ceny w Niemczech³ czy Kanadzie⁴).

Ponadto mogą wystąpić efekty dystrybucyjne, gdyż restrykcje będą miały różny efekt w różnych grupach konsumentów i odbiją się nierównomiernie w społeczeństwie. Konsumentom posiadającym silne preferencje do robienia zakupów w niedzielę, np. ze względu na nieelastyczne godziny pracy, będą w stopniu nieproporcjonalnym ponosić koszt zakazu handlu w niedzielę.

---

³ Źródło: K. Reddy „Price effects of shopping hours regulation: evidence from Germany”

⁴ Źródło: M. Skuterud „The Impact of Sunday Shopping on Employment and Hours of Work in the Retail Industry: Evidence from Canada”

III. Niższy wzrost zatrudnienia i płac pracowników

Zakaz handlu w niedzielę będzie miał szereg negatywnych konsekwencji dla pracowników handlu. Po pierwsze, wzrost płac pracowników będzie niższy. Płace w gospodarce zależą i rosną wraz z produktywnością. Wolniejszy wzrost produktywności sektora handlu detalicznego obniży tempo wzrostu wynagrodzeń jego pracowników. Po drugie, zakaz handlu w niedzielę negatywnie wpłynie na zatrudnienie, co potwierdzają liczne badania naukowe.

„Większość badań wskazuje, że ograniczenia dni i godzin otwarcia sklepów prowadzą do redukcji zatrudnienia. PwC (2015) na podstawie opinii branży przyjmuje spadek zatrudnienia o 62,3-85,5 tys. osób (7%), co jest spójne z efektem jaki Burda i Weil (2005) znaleźli w Kanadzie (5-12%). Badania wskazują, że restrykcje czasu otwarcia ograniczały zatrudnienie w Holandii (Centraal Planbureau, 1995), Niemczech (Pilat, 1997), Kanadzie (Skuterud, 2005) i USA (Goos, 2004; Burda i Weil, 2005).”⁵

Nie jest prawdą, że niedzielną sprzedaż można całkowicie zastąpić sprzedażą w inne dni tygodnia. Istnieją branże, dla których praca w niedzielę stanowi nie tylko konieczność, ale także standard. W centrach handlowych, pracujących 7 dni w tygodniu, często po kilkanaście godzin na dobę nie ma możliwości odpracowania niedzieli w inne dni. Służby sprzątające czy pracownicy ochrony także nie mogą zwiększyć swojej aktywności w inne dni tygodnia. Ponad 40 dodatkowych niedziel wolnych od handlu przełoży się na zmniejszenie zatrudnienia, a tym samym wzrost bezrobocia we wskazanych sektorach. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji prezentująca negatywne stanowisko w kwestii wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę również argumentuje, że takie ograniczenie handlu spowoduje spadek zatrudnienia:

„Zakaz handlu w dni wolne najboleśniej odczuje rynek pracy. Badania wielokrotnie wykonywane w tym obszarze wskazują na 35-40 tys. osób mogących stracić pracę (a są też estymacje wskazujące na 70 tys., po uwzględnieniu branż współpracujących z handlem). Jest oczywiste, że spadnie dynamika wzrostu wynagrodzeń, pogorszą się warunki premiowania i poziom inwestycji w sferę socjalną firm.”⁶

---

⁵ Analiza FOR 12/2016 – Zakaz handlu w niedzielę

⁶ Oświadczenie POHiD w sprawie społecznego projektu ustawy o zakazie handlu w dni wolne od pracy, Warszawa 28 kwietnia 2016

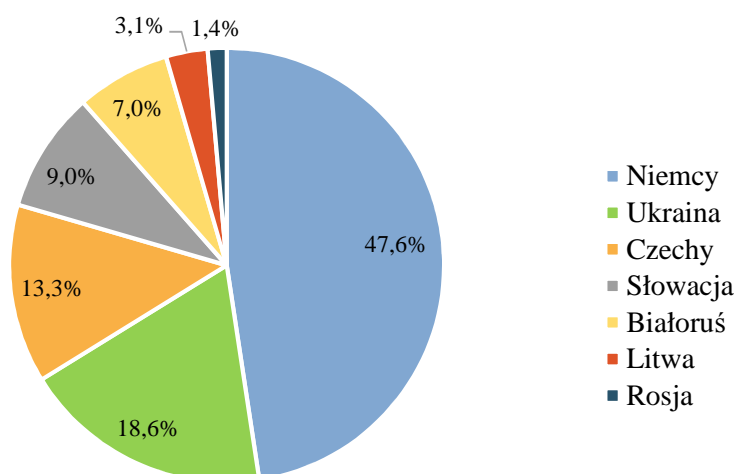

Warto zwrócić uwagę, że zakaz handlu w niedzielę będzie miał nierównomierny wpływ na pracowników jak już wcześniej wspomnieliśmy. Straty z tytułu wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę odczują szczególnie duże centra handlowe, których obroty ze sprzedaży są najwyższe właśnie w weekendy. Według danych Polskiej Rady Centrów Handlowych w Polsce jest ok. 400 000 zatrudnionych w centrach handlowych, co stawia Polskę na czwartym miejscu w Unii Europejskiej pod względem zatrudnienia w tym sektorze. Dariusz Miłek, założyciel i prezes CCC, negatywnie ocenia pomysł wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę, argumentując, że niedziela jest obecnie jednym z najbardziej zyskownych dni w tygodniu. Przedsiębiorca zapowiada, że po wprowadzeniu zakazu handlu w życie będzie zmuszony dokonać zwolnień osób w obsłudze sprzedaży.⁷

Wprowadzenie zakazu handlu spowoduje również redukcję zatrudnienia pracowników, którzy pracują na część etatu, np. pracujących w weekendy studentów.

IV. Straty sklepów przy granicy z Niemcami

Rys 2. Struktura wydatków cudzoziemców ze względu na przekraczaną granicę (I kwartał 2016 roku)

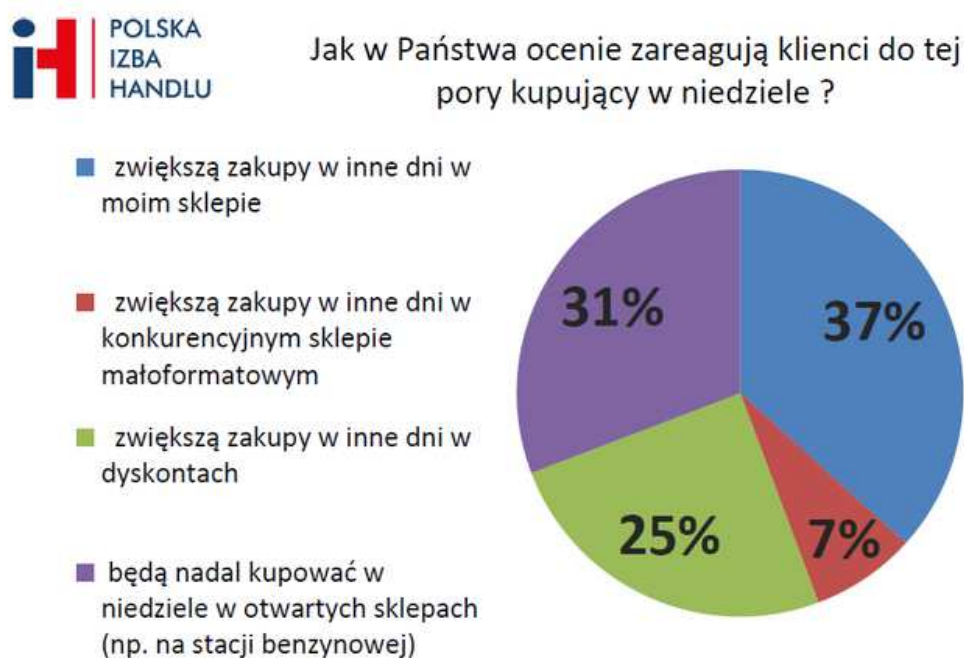
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony: <http://stat.gov.pl>

⁷ Źródło: www.newsweek.pl

Niemcy mają jedne z najostrzejszych restrykcji czasu otwarcia sklepów wśród państw rozwiniętych. Panuje tam niemal całkowity zakaz handlu w niedzielę. Obecnie wielu Niemców z przygranicznych miejscowości decyduje się na zakupy w Polsce. Nie tylko niższe ceny, ale również możliwość zrobienia zakupów w niedzielę wpływa na konkurencyjność polskich sklepów przy zachodniej granicy. Według danych GUS wydatki na towary i usługi zakupione w Polsce przez mieszkańców Niemiec w 2015 roku wyniosły w sumie 14,9 mld zł. Wprowadzenie zakazu handlu w niedzielę przyczyni się do zmniejszenia konkurencyjności, co bezpośrednio wpłynie na obniżenie obrotów sklepów przy granicy z Niemcami, a tym samym przychodów budżetu państwa z tytułu podatku VAT.

3. Nastroje społeczeństwa związane z wprowadzeniem zakazu handlu

Rys 3. Opinie pracodawców odnośnie zakazu handlu w niedzielę.

Źródło: <http://www.pih.org.pl/>

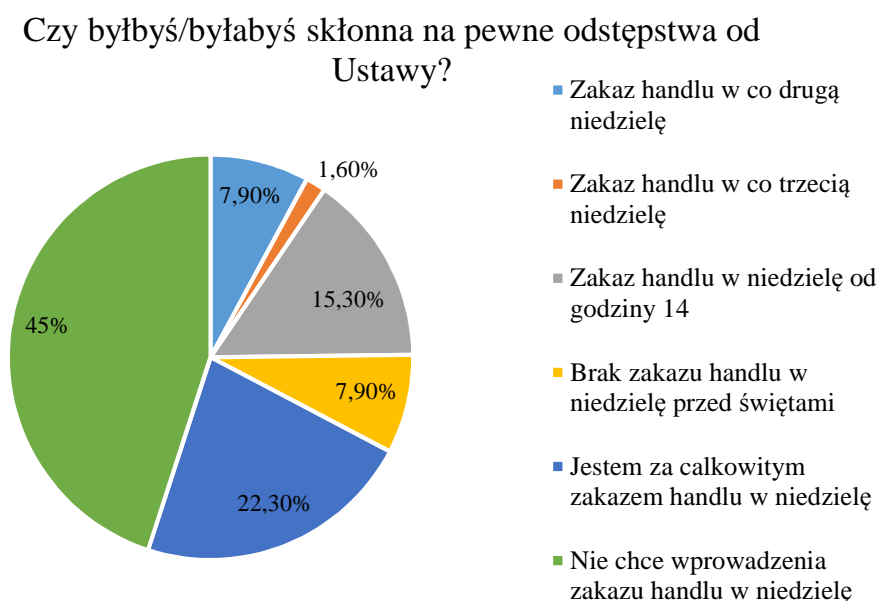
Nastroje społeczeństwa dotyczące zakazu handlu w niedzielę są bardzo zróżnicowane, w zależności od grup osób, które biorą udział w badaniu, możemy otrzymać niepodobne do siebie wyniki i odpowiedzi. Spowodowane jest to przekonaniami religijnymi, doświadczeniem zawodowym oraz wieloma zewnętrznymi czynnikami, dlatego skupimy się głównie na dwóch dużych grupach: pracodawcach i konsumentach. Według danych z Polskiej Izby Handlu (rys.3) wiemy, że tylko 37% pracodawców uważa wprowadzenie zakazu handlu w niedzielę za rzecz nieoddziałującą na ich zyski, jednakże aż 63% jest świadoma negatywnych konsekwencji Ustawy mogących spowodować spadek sprzedaży.

Aby uzyskać dokładniejsze wyniki dotyczące opinii konsumentów, przeprowadziłyśmy ankietę internetową za pomocą Formularzy Google⁸ wśród 200 osób w przedziale wiekowym 13-70 lat. Okazuje się, że bardzo częste zakupy w niedzielę wykonuje 13% ankietowanych, 32,5% robi je często, a 54,5% rzadko bądź wcale. Ponad połowa ankietowanych osób (57,25%) robiąc zakupy (przede wszystkim spożywcze oraz odzieżowe) w omawianym dniu udaje się do hipermarketów oraz galerii handlowych, jednakże nie cierpią na tym małe sklepy prywatne,

⁸ Link do ankiety: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdm0n4Gi0ondcmFk-mMogH_-qOI3vh6vE6zIGs0xCpc9d4M2g/viewform

ponieważ 40,5% ankietowanych przyznało, iż swoje zakupy wykonują również w tych placówkach. Analizując wcześniejsze wyniki, nie dziwi fakt, iż 51,5% nie jest za wprowadzeniem zakazu handlu w niedzielę, a 39,6% ankietowanych uważa, iż wprowadzenie Ustawy w życie spowoduje pozytywne skutki społeczne. Pociuszającym faktem jest świadomość Polaków odnośnie tak radykalnych zmian, dlatego większość ankietowanych zgodziła się na odstępstwa od pełnego zakazu handlu w niedzielę.

Rys 4. Odpowiedzi ankietowanych konsumentów odnośnie odstępstw od Ustawy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet konsumenckich

Naszą uwagę przykuwa również fakt, że w większości ogólnopolskich sondaży Polacy są przeciwni wprowadzeniu zakazu handlu w niedzielę. Polacy sprzeciwiają się ustawie zakazującej handlu w niedzielę m.in. w sondażach przeprowadzonych przez: Instytut Badań Pollster dla "Super Expressu" (62% przeciw), SW Research dla „Newsweeka” (55% przeciw), IBRiS dla „Rzeczpospolitej” (50% przeciw) czy Milward Brown dla TVN (53% przeciw). Udało nam się znaleźć tylko jeden ogólnopolski sondaż (CBOS), w którym Polacy popierają zakaz handlu w niedzielę (61% za). Należy pamiętać jednak, że trudno przeprowadzić obiektywny sondaż na ten temat. Niejednokrotnie zdarza się, że odpowiadający w pierwszej chwili mogą pomyśleć, że chodzi o pracę 7 dni w tygodniu albo nie uświadamiać sobie, że zakaz ograniczy ich wolność wyboru do dokonywania zakupów w dni, które są dla nich wygodne.

4. Efekty zewnętrzne zakazu handlu w niedzielę

W 2015 roku badacze z London School of Economics, Christos Genakos i Svetoslav Danchev, opublikowali pracę, w której przeanalizowali dane z 30 krajów Europy zebrane w okresie 1999–2013. W niektórych z tych krajów istniały ograniczenia bądź zakazy handlu w niedzielę, które w badanym okresie zostały zliberalizowane. Na podstawie ich pracy „Evaluating the Impact of Sunday Trading Deregulation” udało nam się zebrać istotne informacje dotyczące efektów zewnętrznych zakazu handlu w niedzielę, które przedstawiamy poniżej.

Pierwszym efektem jest zatrudnienie, które można rozpatrywać na dwa sposoby: jako pozytywny efekt spadku bezrobocia spowodowanego wzrostem sprzedawców detalicznych lub jako wzrost wypychanych małych przedsiębiorstw przez zaciekłą konkurencję na rynku, co oddziałuje negatywnie na zatrudnienie. Jednakże równie istotnym i niewspomnianym wcześniej skutkiem jest wzrost zakupów internetowych (online), który zależy od skali deregulacji handlu w niedzielę.

Kolejnym niestandardowym podejściem jest efekt zewnętrzny zmiany cen towarów i usług. Niestandardowym, ponieważ zakładając rynek konkurencyjny oraz chęć przyciągnięcia klienta i zaciekawienia go swoim produktem, możemy spodziewać się deflacji. Restrykcje dotyczące handlu w niedzielę skrócą czas poszukiwań produktu, porównywania jego cen w różnych przedsiębiorstwach, a dzięki asymetrii informacji o produkcie pomiędzy sprzedającym a konsumentem, przypuszczamy, że spadek cen jest realnym założeniem.

Dystrybucja jest jednym z ważniejszych efektów zewnętrznych deregulacji niedzielnego handlu, która może wpłynąć na wielkość sprzedaży oraz na przyzwyczajenia konsumentów odnośnie miejsca robienia zakupów w ciągu tygodnia roboczego przy jednoczesnym spadku sprzedaży weekendowej. Przełożyć się to może na wzrost obrotu handlu w ciągu tygodnia o standardową niedzielną ilość lub zmianę przyzwyczajień konsumentów, którzy zrezygnują z robienia zakupów w niedzielę, lub zmienią sposób i miejsce nabywania towarów.

ZAKOŃCZENIE

Zakaz handlu w niedzielę podzielił społeczeństwo na zwolenników i przeciwników wprowadzenia Ustawy w życie. Niestety, argumentami zwolenników są tylko korzyści społeczne wynikające ze zwiększenia czasu spędzonego z rodziną oraz możliwość oddechu pracowników wykorzystywanych przez duże domy handlowe.

Przeciwnicy jednakże swoje przemyślenia mogą poprzeć dowodami empirycznymi. Ograniczając konsumentom dostęp do wyboru miejsca i czasu zawarcia transakcji ograniczamy ich prawa konsumenckie, pozwalając na negatywne skutki odbijające się na produktywności handlu detalicznego. Oznacza to wyższe ceny oraz stopniowe zmniejszenie zatrudnienia pracowników i ich płac. Gdy jeden sektor gospodarki przechodzi negatywne zmiany, odbija się to na innych jego częściach, co w tym przypadku zaowocuje zmniejszeniem zatrudnienia w gospodarce. Oczywista jest również redukcja obrotów z handlu, ponieważ preferencje niedzielnych konsumentów nie zostaną w pełnym stopniu zastąpione przez nabywanie towarów w tygodniu, a co za tym idzie przedsiębiorstwa będą bardziej podatne na likwidacje.

Nie bez powodu wspomniany przez nas przykład Węgier był bardzo istotny, pokazywał on bowiem negatywne efekty zewnętrzne wprowadzenia restrykcji handlu w niedzielę. Pracownicy większych sieci handlowych byli zmuszeni wypracować w tygodniu więcej godzin za mniejszą stawkę, aby przychód z handlu nie zmniejszył się po wprowadzeniu zakazu a klienci zostali zobligowani do zmiany swoich preferencji i przyzwyczajeń konsumenckich.

Końcowym wnioskiem będzie zatem stwierdzenie, iż wprowadzenie zakazu handlu w niedzielę odbije się negatywnie na gospodarce oraz na konsumentach nieprzygotowanych na tak drastyczne zmiany.

BIBLIOGRAFIA

- 1) Projekt ustawy o ograniczeniu handlu w niedzielę, <http://www.solidarnosc.org.pl/sbhiu/wp-content/uploads/2015/10/Projekt-ustawy-o-ograniczeniu-handlu-w-niedziele.pdf>
- 2) GUS (2016), Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2016 roku, Główny Urząd Statystyczny, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel/ruch-graniczny-oraz-wydatki-cudzoziemcow-w-polsce-i-polakow-za-granica-w-pierwszym-kwartale-2016-roku,13,9.html>
- 3) Hungarian Central Statistical Office (2016), Hungary 2015, https://www.ksh.hu/apps/shop.kiadvany?p_kiadvany_id=166785&p_lang=EN
- 4) PwC (2015), Rynek handlu detalicznego w Polsce, Potencjalne skutki wprowadzenia węgierskich rozwiązań regulacyjnych dla polskich sieci handlowych, Raport powstały na zlecenie i przy współpracy z Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji, PricewaterhouseCoopers sp. z o.o.
- 5) Skuterud, M. (2005), The impact of Sunday shopping on employment and hours of work in the retail industry: Evidence from Canada
- 6) <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>
- 7) <http://stat.gov.pl>
- 8) <http://www.pih.org.pl/>
- 9) Oświadczenie POHiD w sprawie społecznego projektu ustawy o zakazie handlu w dni wolne od pracy, Warszawa 28 kwietnia 2016
- 10) <http://www.newsweek.pl/polska/zakaz-handlu-w-niedziele-redukcja-personelu-i-mniejsze-koszty-dla-pracodawcow,artykuly,399081,1.html>
- 11) <https://for.org.pl/pl/a/4109,Analiza-FOR-Zakaz-handlu-w-niedziele-szkodliwy-dla-konsumentow-pracownikow-i-sektora-handlu>
- 12) CEP Discussion Paper No 1336, March 2015, Evaluating the Impact of Sunday Trading Deregulation, Christos Genakos, Svetoslav Danchev, <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp1336.pdf>